

BBPR onder Windows hulpmiddel bij MINAS

Hanneke Vreugdenhil

Het computerprogramma BedrijfsBegrotingsProgramma Rundveehouderij (BBPR) is inmiddels een vertrouwd hulpmiddel bij de advisering van veehouders. Ook veehouders zelf gebruiken steeds vaker het programma BBPR als ondersteuning van hun bedrijfsvoering. Elk jaar wordt het programma verbeterd en voorzien van de nieuwste normen. Dit jaar is ook het uiterlijk verbeterd. Het programma werkt nu onder Windows. Verder zijn handige hulpmiddelen voor MINAS beschikbaar. Door de toevoeging van grafieken en de berekening van alternatieve scenario's is de gebruiksvriendelijkheid toegenomen.

Het BBPR wordt onder andere gebruikt door onderzoekers, voorlichters, agrarische scholen en dienstverlenend bedrijfsleven. Verder gebruiken veehouders het programma onder voordelige voorwaarden. De nieuwste versie van het BBPR is nu beschikbaar. In dit artikel worden eerst het programma BBPR en de vernieuwingen besproken. Daarna wordt met een voorbeeld uitgelegd wat het gebruik van het nieuwe BBPR voor melkveebedrijven kan betekenen. Daarbij ligt de nadruk op MINAS.

Nieuw: MINAS

Het MINeralenAangifteSysteem (MINAS) staat volop in de belangstelling. Het systeem is voor velen nieuw. Het is lastig om te overzien welke gevolgen de nieuwe wetgeving heeft voor melk-

veebedrijven. In de nieuwste versie van het BBPR is de informatie over MINAS volledig bijgewerkt. Alle kengetallen die de bedrijfseconomische gevolgen weergeven, zijn terug te vinden in de rapporten. In dit artikel staat een voorbeeld, waarin de gevolgen van MINAS voor een willekeurig bedrijf duidelijk zichtbaar zijn.

Nieuw: Grafische uitvoer

Sinds dit jaar kunnen in heldere, gekleurde grafieken de gegevens van alternatieve bedrijfsopzetten naast elkaar gezet worden. Er zijn grafieken voor het stikstofoverschot, het fosfaatoverschot, de heffing en het saldo. In één oogopslag is dan een mogelijke toe- of afname te zien. Voor gedetailleerde informatie blijft de getalmatige uitvoer natuurlijk beschikbaar.

Wat is BBPR en hoe werkt het?

Het computerprogramma BBPR berekent de technische en economische kengetallen van een melkveebedrijf. Het programma gebruikt daarvoor uitgangspunten die specifiek zijn voor het bedrijf en de normen uit de handboeken. Ook dit jaar zijn zowel de MINAS-wetgeving als recente onderzoeksgegevens en de nieuwste normen in het BBPR opgenomen. Deze normen zijn onder andere afkomstig uit de KWantitatieve INformatie Veehouderij (KWIN-V) en het Handboek voor de Melkveehouderij.

Het BBPR geeft gedetailleerde informatie over onder andere omzet en aanwas, voederverziening, bemestings- en mineralenbalans, mineralenaangifte (MINAS) en onroerende goederen. Met de kengetallen kunnen de sterke en minder sterke punten van een bedrijf worden opgespoord. Ook kunnen de gevolgen van allerlei maatregelen voor een bedrijf op deze manier worden ingeschat. Het resultaat van de berekening is een rapport waarin gedetailleerde informatie en samenvattende kengetallen staan.

Met het programma BBPR wordt een melkveebedrijf nagebootst voor de periode van een jaar. Het programma is zeer geschikt voor zowel analyseren als begroten. **Analyseren** van de huidige bedrijfsvoering geeft inzicht in de rendabiliteit van het bedrijf en de doelmatigheid op (milieu)technisch gebied. **Begroten** van een bedrijf kan gedaan worden door alternatieve bedrijfsvoeringen en/of bedrijfsopzetten door te rekenen. De belangrijkste financiële kengetallen hiervoor zijn het saldo en de arbeidsopbrengst.

Nieuw: Alternatieve scenario's

Het aantal alternatieven dat u kunt doorrekenen is onbeperkt. Immers elke verandering van een uitgangspunt levert een alternatief op. Maar niet alle alternatieven zijn even zinvol. Naast de mogelijkheid zelf alternatieven te bedenken biedt het BBPR de mogelijkheid uit een aantal alternatieve scenario's te kiezen. Deze scenario's bestaan uit alternatieven die vaak gebruikt worden, of een combinatie daarvan. Wanneer u eerst uw bedrijfssituatie in het BBPR ingevoerd heeft, kunt u die gegevens opnieuw gebruiken om een alternatief scenario te berekenen.

Nieuw: Windows

Het afgelopen jaar is het BBPR omgezet van Dos naar Windows. Deze omzetting heeft de gebruiksvriendelijkheid sterk vergroot. Eén van de voordelen ten opzichte van de Dos-versie is dat u nu gemakkelijker kunt terugspringen naar vorige vragen of pagina's (zie figuur 1). Ook kunt u informatie opvragen bij bepaalde vragen en kunt u zoeken naar termen die in de beantwoorde vragen voorkomen. Het rekenen gebeurt nog steeds achter de schermen. De uit-

voer heeft ook een ander uiterlijk gekregen (zie figuur 2). De alternatieve bedrijfsopzetten kunnen naar wens naast elkaar in een overzichtelijke samenvatting geplaatst worden. Daaraan kan gedetailleerde informatie worden toegevoegd. Onder andere omdat u met de muis de onderdelen van het BBPR gemakkelijk kunt aansturen is de Windows-versie zeer gebruiksvriendelijk.

Voorbeeld

In dit voorbeeld willen we met een bestaande bedrijfssituatie en drie alternatieven laten zien hoe het BBPR gebruikt kan worden om de gevolgen van MINAS te berekenen. In dit voorbeeld is bewust voor een intensief bedrijf gekozen, omdat dan de gevolgen van MINAS duidelijker zijn. Voor het voorbeeld gebruiken we de gegevens uit tabel 1 (de vetgedrukte gegevens laten de veranderingen zien).

De basissituatie geeft een willekeurig bedrijf op zandgrond weer. Dit bedrijf heeft een quotum van 450 ton melk en in de basissituatie een veebezetting van 3,9 GVE per ha. Dit bedrijf is MINAS-plichtig. De N-jaargift is 400 kg/ha.

Figuur 1 Invoer van de gegevens

6	Postcode (alleen cijfers) ?	0
12	Jaartal waarop mestwetgeving is gebaseerd ?	1998
NVV Algemene gegevens		
2.2	Zijn er kalveren aanwezig op het bedrijf ?	<input type="text" value="0"/>
2.3	Zijn er pinken aanwezig op het bedrijf ?	ja
3.1	Voedervoorziening melkkoeien in zomerperiode ?	weid
3.2.1	Voedervoorziening kalveren, groep 1, in zomerperiode ?	sumf
3.3.1	Voedervoorziening pinken, groep 1, in zomerperiode ?	weidpi
4.2.1	Worden er pinken ingeschaard ?	nee
Grond		
1	Methode van invoer pagina GROND ?	norm
1.3	Grondsoort grasland (excl. beheer) ?	zanddik
1.5	Grondwatertrap grasland (excl. beheer) ?	vi
1.6	NLV-klasse grasland (excl. beheer) ?	4
2.1	Opp. grasland voor beweiden en zomerstalvoeren (ha) ?	18
2.2	Methode voor toedeling grasland per diergroep ?	gras
7	Is er grasland alleen maaien ?	nee
10	Is er snijmais eigen teelt ?	ja
10.1	Oppervlakte snijmais eigen teelt (ha) ?	2
10.3	Grondsoort snijmais eigen teelt ?	zanddik
10.5	Wijze van snijmaisteelt ?	continu
11	Welk voederaewas wordt oeteeld ?	deen

Gewijzigd   Standaard: ja (ja, nee)

Tabel 1 Uitgangspunten

	Basissituatie	Alternatief 1	Alternatief 2	Alternatief 3
Vervangingspercentage (%)	35	25	25	25
Melkproductie (kg/koe)	7500	7500	8500	8500
Voederveorziening pinken	weiden	weiden	uitscharen	uitscharen
Oppervlakte grasland (ha)	18	18	18	15
Oppervlakte maïs (ha)	2	2	2	5

In de basissituatie worden 60 melkkoeien gehouden. Bij alternatief 1 verlagen we het vervangingspercentage, zodat minder jongvee aangehouden wordt. Er hoeft daardoor minder ruwvoer aangekocht te worden. In alternatief 2 wordt bij een gelijk gehouden quotum de melkproductie per koe verhoogd. Dat betekent dat er minder melkkoeien en nog minder kalveren en pinken op het bedrijf zijn, wat gunstiger is voor de ruwvoeraankoop. Tenslotte variëren we in alternatief 3 de verdeling van de oppervlakte voor gras en snijmaïs.

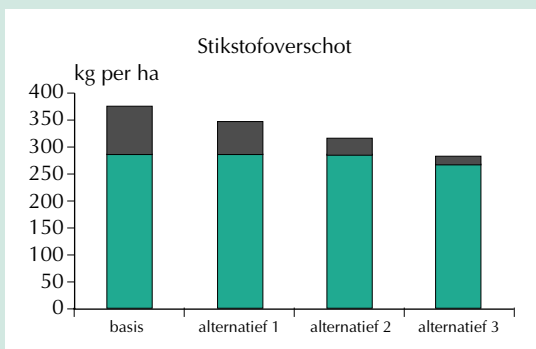
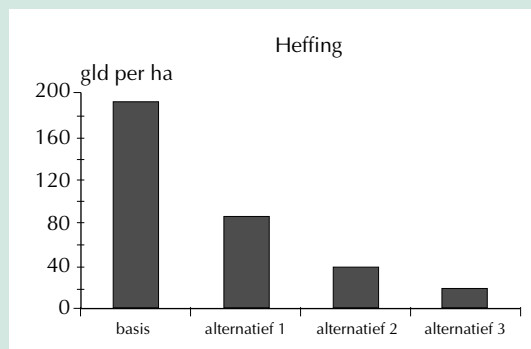
Om het effect voor MINAS van de genoemde alternatieven te bepalen zijn hier de grafieken voor drie kengetallen weergegeven, namelijk het stikstofoverschot, de heffing en het saldo. We beperken ons in dit voorbeeld tot de perio-

de 1998-1999. Voor de volgende jaren geeft de MINAS-regeling andere normen, zodat de grafieken er anders uit komen te zien.

Figuur 3 geeft het stikstofoverschot in kg per ha weer. De kolommen in de grafiek zijn in twee stukken verdeeld. Het onderste groene deel geeft het stikstofoverschot weer, dat volgens de verliesnorm is toegestaan. In de basissituatie is dat 287 kg per ha. Dit getal is gebaseerd op de verliesnormen voor maïs- en grasland en de verdeling in oppervlakte tussen deze twee gewassen. Over het overschot boven de verliesnorm zal heffing betaald moeten worden. In figuur 3 is dat stuk van de kolom zwart. In alternatief 3 nadert het totale overschot de verliesnorm. Deze verliesnorm is bij alternatief 3 lager, namelijk 268 kg per ha, vanwege een groter

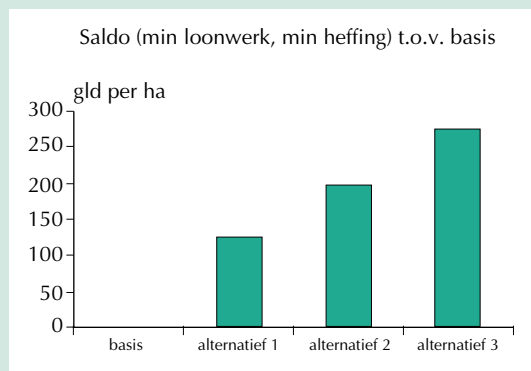
Figuur 2 Uitvoer van de resultaten

Praktijkonderzoek Runives, Schapen en Paarden					
BBPR 5.03 BBPR plus - 22 september 1997					
Samenvatting Mineralenaangifte (MINAS)					
		BASIS	ALT1	ALT2	ALT3
		26-11-97	26-11-97	26-11-97	26-11-97
Versbezetting	(GVF/ha)	3.94	3.63	3.20	3.20
Minerale meststoffen:					
1998-1999	(kg P2O5/ha)				
Verliesfactor					
N	(g/ha)	619.9	563.1	441.7	438.2
P2O5	(g/ha)	97.9	85.3	60.3	62.5
Heffing N					
1998-1999	(g/d)	597.2	826.7	462.7	508.4
2000-2001	(g/d)	107.22	901.7	537.7	583.4
2002-2004	(g/d)	114.72	976.7	612.7	658.4
2005-2007	(g/d)	1286.7	1116.2	752.2	782.1
2008-20	(g/d)	1347.7	1173.2	802.2	834.6
Heffing P2O5					
1998-1999	(g/d)	100.6	766.7	262.2	300.2
2000-2001	(g/d)	2215.2	1711.4	710.5	800.5

Figuur 3 Stikstofoverschot in kg per ha**Figuur 4** Heffing in guldens per ha

oppervlakte snijmaïs. Voor het fosfaatoverschot is een vergelijkbare grafiek te maken. In figuur 4 staat de heffing in guldens per ha. Deze heffing daalt, zoals ook uit de grafiek van het stikstofoverschot al af te leiden was.

Tenslotte geeft figuur 5 de afwijking van het saldo ten opzichte van de basissituatie weer in guldens per ha. Daar zijn de kosten voor loonwerk en de heffing al van afgetrokken. Zoals u in figuur 5 kunt zien, stijgt het saldo wanneer de alternatieve scenario's zouden worden opgevolgd. Met de berekeningen van het BBPR heeft u zo een beeld gekregen van de gevolgen van de mogelijke veranderingen in dit willekeurige bedrijf.

Figuur 5 Afwijking saldo (min loonwerk, min heffing) ten opzichte van basissituatie**En (n)u...?**

Bent u nieuwsgierig naar de mogelijkheden en prijzen van het BBPR? Wij geven u graag meer informatie over het programma. We organiseren regelmatig instructiedagen. Op die dagen kunt u zien hoe het programma eruit ziet, hoe het werkt en of het voor u of uw bedrijf van belang kan zijn. U kunt hiervoor contact opnemen met:

Jan Kanis (0320-293518) of

Ton van Scheppingen (0320-293504).

B **B** **P** **R**

Bedrijfs
Begroting
Programma
Rundveehouderij